

מסורת הש"ס

אין כופין את הסוכר. לחזור ולכתוב שטר מכירה אחר ללוקח שהיה לו להתנות ולהודיעו כתוב שטרי בשם ריש גלותא שאם יאלץ עסקיך אראה להם שהוא של ריש גלותא וכמוז לי שטר אחר בשמי שלא יבאו היום או למחר יורשי ראשי גולה למכרה ממני: **וענינא בעלמא הוא דבעינא.** כלומר להלכה נמכרתי. פנח'ל לשון חזק ונצירו בהאשה [שלוס] בינמות (דף קטו:) לפנח'ל שנקיה נצי מל' כלי וכמוז עליו ק"ף קרנן מ"ס מעשר מ"ו תרומה: ענינא. מנאי: דאמר לנו לוקח לפסדי קמי מוכר חוץ כו'. ובהדי מוכר גופיה לא אחמי: **אמינא שטר' אחרניא מסיף' כו'.** אני הייתי סוכר שאחה אומר לעדים ענינא דנכתוב לי שטרא אחרניא ריש גלותא: **זכניא מרוואף דביננא.** על מנת לנתן דמיהן שהן לוקחין לרב כהנא: **לא ששקול.** משום דבינ: כמאן **ככני מערבא.** כמיהא. כלומר דלמרינן מי הודיענן ללוקחין שיקנו מעותיהן לרב כהנא לפיכך לא זכה בהן: **אטו.** מאי אריפת לן בהקנאתן וי כר הכנא עתה לטול מעות היה ויעול רבית שנתן לו ד' ויעול ח' והלא פשתמו היה נוטל וכל מקום שהיה שם שלו היה ולא שמכרוהו גזלוהו מיניה ומשלמיה כל דמיו ביוקר כשעת הגזילה וכשעת הגזילה ככר אוקר: **אמנה סו'.** שנתן להם מעות באמנה ולא היה להם פשתן כשקבלו דמים והתנו עמו כשער הול ליתן לו כל השנה כשער זה דתנן (ב"מ דף עב:) **יאל' השער פוסקין א"ט"ם שאין לזה יש לזה: ורב.** דאמר ליה למשקל וזו: **לעטמיה דא"ר.** באחרו נשך (ב"מ סג.)

הגזול עצים פרק תשיעי בבא קמא

ק"ג

עין משפט ר"י מצוה

בגון האודיעינו דרידה ואודיעינו נמי לכהרי. מימה אם כן אמאי לרז' לדמוק אם ריש גלותא שיכתוב לו שטר יכתבו לו עדים כיון שידעין שהוא קונה לעצמו וי"ל כגון דלא בעו עדים למיכתב ליה שטרא אחרניא: **י"רב** וזו אכרתינא. השתא ס"ד

דליירי דמשך נמי ופקדון בעלמא הוא דהוי גנבי: **בבבאן** כבני מערבא דאמרי כי הודיענו דבעל חסין כו'. כלומר ומשום הכי אי לא דלודיעה ללוקח כי קמוזין דהאי כינתא דכנהא הוא מנאל' דכהנא לא קני להנהו מעות דליניה לאו דאעתא דהכי יהבו ליה מעותיו ואי שקיל כהנא מדי דמרוומיההו ה"ל כאליו מדידהו יהבו ליה ומחיי כרבינ: **הרתם** אבנה הוא. פי בקוונטרס שנתן להם המעות באמנה ולא היה להם פשתן כשקבלו המעות וקשה דאם כן היכי מסיק רב לגעמיה והא דכ"ג אפילו רבי ינאי מודה דאסור לקבל המעות כיון שלא היה לו פירות באותה שעה שהוא פוסק עמו דהא דלמחר ר' ינאי מה לי הן מה לי דמיהן היינו דוקא כשיש לו פירות באותה שעה שהוא פוסק עמו ורב אפילו ככ"ג אוקר לקבל מעות אלא פירות דוקא דהא דפרק אחרו נשך (ב"מ דף קג טו) מייתי דרבי ינאי דאמרתינא דרבי אשעיה דהיה נושא בחבירו מנה והלך על גורנו ואמר לו הן לי מעות שאני רוצה ליקח בהן חטין אמר ליה חטין יש לי כו' עד וכלן יש לו מותר אין לו אסור וקאמר נשך א"ר אמר לר' ינאי דלמחר מה לי הן מה לי דמיהן משמע דר' ינאי דוקא כי יש לו מותר וככ"ג פליג רב ומיהו יש ליישב פי הקונטרס דהתם דוקא דליירי כהנא לא שרי רבי ינאי אלא כשיש לו פירות דוקא אצל זכניא אמר התם דפוסקין על שער שזשוק אפילו אין לו היינו אמנה בפירות ומה שפירש בקוונטרס [התם] דרבי ינאי מחיר דמיהן שאין מעות ממש אלא דוקא פירות דומיא דההיא דבריתא אין דמי חטין וכן אין דמי שמתן דמי אין דלא מחיי כרבינ אכל מעות אסור אין גראה דהא דבשעתא מוכחא דאפילו וזו מותר לקבל והלכה כרבי ינאי כדמוכח התם:

הגזול מחבירו שזה פרוטה ונשבע ב"י. כגון שנשבע מעצמו דאין ב"ד משביעין אלא בטענת שמי כסף והודאה שזה פרוטה ואפילו

הגזול הב"ח

(ב) כבשתי אחריו אפילו למי:

מוסף רש"י

ופנח'ל בעלמא. לשון שטר. ממוז כלום חסין כי שלא יעלוהו ימנו ויבנותו קטו'. עושין אמנה בפירות. נתמין מעות באמנה כענין של עשוי שזאל כסות על מנת לקבל פירות אפילו יודיעו חטין ואין עושין אמנה בדמים. לפיכך על הפירות מדי לקבל דמים לבישוקיה. דמיו דזו היב חיי שקיל מחיי כרבינא (ב"מ סג.) ויוליכו אחריו אפילו למחר. אם היה ששבע לשקר, דלא הילך ליה כפרה עד שחורט ליה מעות ולא לשלוחו. כדמסי' (במדבר ה) ותן ללשכ אלסו לו (ב"מ כה.) נתן לו את הקרן. לשער ששבעת לשקר ותחייב קרן וחומש. ונשבע לו על החומש. שטר וספר את החומש ואמר נתמין לך ושבעת והיה (שם נד.)

כשהיה ענינו דננגול: **גזול** יחזיר גזול ליורשו דננגול: **נול** ואל נאן לו אם הפוטם. או שמתל לו נגול על הקרן לאחר שהודה לו ולא מחל לו על החומש או שמתל לו על זה ועל זה כי: **נאן** לו אם הקרן. לאחר שנשבע והודה ותחייב קרן וחומש נשבע לו שזעוה שיהי על החומש שמתנו לו והודה: **הרי**

נראה חזק דלישנא לא משמע הכי דאמאי נקט שלת ב"ד אם כי ב"ד שם נותן לב"ד ועוד דאמר בגמ' (דף קד.) שלת ב"ד פסיקא ליה מילתא ל"ש עשאו נגול ל"ש עשאו גזול להולין נגול ועוד אמאי קאמר בגמ' דלא מיתוקמא מתני' כר' טרפון והא דפרק המפקד (ב"מ דף טו:) וס' פרין אמילתא דר' טרפון ושקלי ליה כולהו ואוליו ומשני מני ויח' וע"כ ביד בית דין קאמר כי הא דר' אלעזר בר זבון דמסיק אליבא דר' טרפון ועוד בגמ' אמאי איתערך לאחוי דרבי אלעזר ממתינתין ה"מ לאחוי ע"כ נראה דמתני' איירי לענין אחריות הדרך דמיפטר כשימתן לשלתי ויש לו כפרה מיד ואין לרז' לו להמתין עד שגיע ליד הנגול כיון שקבלו שלתי ב"ד אכל בתקנתא זו לא איירי מתמתין כלל: **ואם** בת יחזיר אביו. נראה דלמא לאשמועינן דאפילו ליורשי יולך למדי א"י אמא למימר דאין מילוק בין שהנגול קיים בין שהוא מת לענין קרן חומש ואם כי הכי דיש מילוק בגזול בין הוא לבניו דבניו אין משלמין חומש על גזל אביהם קמ"ל דלענין נגול אין מילוק: **מניח**

נראה חזק דלישנא לא משמע הכי דאמאי נקט שלת ב"ד אם כי ב"ד שם נותן לב"ד ועוד דאמר בגמ' (דף קד.) שלת ב"ד פסיקא ליה מילתא ל"ש עשאו נגול ל"ש עשאו גזול להולין נגול ועוד אמאי קאמר בגמ' דלא מיתוקמא מתני' כר' טרפון והא דפרק המפקד (ב"מ דף טו:) וס' פרין אמילתא דר' טרפון ושקלי ליה כולהו ואוליו ומשני מני ויח' וע"כ ביד בית דין קאמר כי הא דר' אלעזר בר זבון דמסיק אליבא דר' טרפון ועוד בגמ' אמאי איתערך לאחוי דרבי אלעזר ממתינתין ה"מ לאחוי ע"כ נראה דמתני' איירי לענין אחריות הדרך דמיפטר כשימתן לשלתי ויש לו כפרה מיד ואין לרז' לו להמתין עד שגיע ליד הנגול כיון שקבלו שלתי ב"ד אכל בתקנתא זו לא איירי מתמתין כלל: **ואם** בת יחזיר אביו. נראה דלמא לאשמועינן דאפילו ליורשי יולך למדי א"י אמא למימר דאין מילוק בין שהנגול קיים בין שהוא מת לענין קרן חומש ואם כי הכי דיש מילוק בגזול בין הוא לבניו דבניו אין משלמין חומש על גזל אביהם קמ"ל דלענין נגול אין מילוק: **מניח**

ק"ב א מ"י פ"ב מהלכות שטין וסופתין הלכה ה' פ"ג ע"ג פ"ג טו"ס ה"ח ט"י ק"פ ע"ג: ק"ב ב טו"ס ט"ז ט"י ק"ג א מ"י פ"ו מהלכות טו"ס הלכה טו פ"ג ע"ג טו"ס ט"ז ט"י ק"ד ד ה"י פ"ו מהלכות טו"ס פ"ג ע"ג טו"ס ט"ז ט"י ק"ה ו מ"י פ"ה מהלכות טו"ס פ"ג ע"ג טו"ס ט"ז ט"י ק"ו ו מ"י פ"ה מהלכות טו"ס פ"ג ע"ג טו"ס ט"ז ט"י ק"ז ח ה"י פ"ה מהלכות טו"ס פ"ג ע"ג טו"ס ט"ז ט"י ק"ח ט"י פ"ה מהלכות טו"ס פ"ג ע"ג טו"ס ט"ז ט"י ק"ט ט"י פ"ה מהלכות טו"ס פ"ג ע"ג טו"ס ט"ז ט"י ק"י ט"י פ"ה מהלכות טו"ס פ"ג ע"ג טו"ס ט"ז ט"י